

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про альтернативні джерела енергії

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2003, № 24, ст.155)

{Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 601-VI від 25.09.2008, ВВР, 2009, № 13, ст.155
№ 663-VII від 24.10.2013, ВВР, 2014, № 22, ст.781
№ 1193-VII від 09.04.2014, ВВР, 2014, № 23, ст.873
№ 514-VIII від 04.06.2015, ВВР, 2015, № 33, ст.324
№ 1711-VIII від 01.11.2016, ВВР, 2017, № 1, ст.1
№ 2019-VIII від 13.04.2017, ВВР, 2017, № 27-28, ст.312
№ 2712-VIII від 25.04.2019, ВВР, 2019, № 23, ст.89
№ 2755-VIII від 11.07.2019, ВВР, 2019, № 32, ст.126
№ 124-IX від 20.09.2019, ВВР, 2019, № 46, ст.295
№ 810-IX від 21.07.2020}

Цей Закон визначає правові, економічні, екологічні та організаційні засади використання альтернативних джерел енергії та сприяння розширенню їх використання у паливно-енергетичному комплексі.

Розділ I ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі наведені нижче терміни вживаються у такому значенні:

аеротермальна енергія - енергія, що накопичена в формі теплової енергії у повітряному середовищі;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 1711-VIII від 01.11.2016}

альтернативні джерела енергії - відновлювані джерела енергії, до яких належать енергія сонячна, вітрова, геотермальна, гідротермальна, аеротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів, та вторинні енергетичні ресурси, до яких належать доменний та коксівний газ, газ метан дегазації вугільних родовищ, перетворення скидного енергопотенціалу технологічних процесів;

{Абзац статті 1 в редакції Закону № 601-VI від 25.09.2008; із змінами, внесеними згідно із Законом № 1711-VIII від 01.11.2016}

альтернативна енергетика - сфера енергетики, що забезпечує вироблення електричної, теплової та механічної енергії з альтернативних джерел енергії;

геотермальна енергія - енергія, що накопичена у формі теплової енергії під твердим шаром земної поверхні;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 1711-VIII від 01.11.2016}

гідротермальна енергія - енергія, що накопичена у формі теплової енергії в поверхневих водах;

{Статтю 1 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 1711-VIII від 01.11.2016}

енергія, вироблена з альтернативних джерел, - електрична, тепла та механічна енергія, яка виробляється на об'єктах альтернативної енергетики і може виступати товарною продукцією, призначеною для купівлі-продажу;

об'єкти альтернативної енергетики - енергогенеруюче та інше обладнання, що виробляє енергію за рахунок використання альтернативних джерел енергії, частка яких становить не менш як 50 відсотків від встановленої потужності всіх задіяних на об'єкті джерел енергії;

сфера альтернативних джерел енергії - галузь діяльності, що пов'язана з використанням альтернативних джерел енергії для виробництва, постачання, транспортування, зберігання, передачі та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел;

відновлювані джерела енергії - відновлювані невикопні джерела енергії, а саме енергія сонячна, вітрова, аеротермальна, геотермальна, гідротермальна, енергія хвиль та припливів, гідроенергія, енергія біомаси, газу з органічних відходів, газу каналізаційно-очисних станцій, біогазів;

{Статтю 1 доповнено абзацом десятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

вітрова електростанція - група вітрових електричних установок або окрема вітрова електроустановка, устаткування і споруди, розташовані на певній території, які функціонально

пов'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для виробництва електричної енергії шляхом перетворення кінетичної енергії вітру в електричну енергію;

{Статтю 1 доповнено абзацом одинадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

вітрова електроустановка - електрична установка, що перетворює кінетичну енергію вітру в електричну енергію;

{Статтю 1 доповнено абзацом дванадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

виробництво елементів обладнання об'єкта електроенергетики - діяльність, пов'язана з випуском продукції, яка включає виконання достатнього рівня виробничих та технологічних операцій, за результатами яких змінюється класифікаційний код товару згідно з УКТ ЗЕД на рівні будь-якого з перших чотирьох знаків, при цьому операції, що здійснюються в процесі виробництва, не повинні бути простими складальними операціями згідно з положеннями митного законодавства;

{Статтю 1 доповнено абзацом тринадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

гарантія походження електричної енергії - документ, виданий суб'єктом, уповноваженим Кабінетом Міністрів України, на запит виробника електричної енергії, який підтверджує, що частка або визначена кількість електричної енергії вироблена з відновлюваних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями);

{Статтю 1 доповнено абзацом чотирнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

"зелений" тариф - спеціальний тариф, за яким закуповується електрична енергія, вироблена на об'єктах електроенергетики, зокрема на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями);

{Статтю 1 доповнено абзацом п'ятнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

мікрогідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої не перевищує 200 кВт;

{Статтю 1 доповнено абзацом шістнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

мінігідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 200 кВт, але не перевищує 1 МВт;

{Статтю 1 доповнено абзацом сімнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

мала гідроелектростанція - електрична станція, що виробляє електричну енергію за рахунок використання гідроенергії, встановлена потужність якої становить більше 1 МВт, але не перевищує 10 МВт;

{Статтю 1 доповнено абзацом вісімнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

черга будівництва електричної станції - група електричних установок або окрема установка, устаткування і споруди, розташовані на певній території, які функціонально пов'язані між собою і становлять єдиний комплекс, призначений для виробництва електричної енергії, що відповідно до проектною документації на будівництво є частиною об'єкта електроенергетики. Черга будівництва електричної станції може складатися з пускових комплексів;

{Статтю 1 доповнено абзацом дев'ятнадцятим згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

адміністратор електронної торгової системи - юридична особа, визначена Кабінетом Міністрів України відповідно до закону відповідальною за забезпечення функціонування електронної торгової системи;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцятим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

аукціон з розподілу квоти підтримки (аукціон) - спосіб визначення суб'єктів господарювання, які набувають право на підтримку у виробництві електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями);

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять першим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

аукціонна ціна - ціна 1 кіловат-години електричної енергії, запропонована суб'єктом господарювання, який визначений переможцем аукціону з розподілу квоти підтримки;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять другим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

електронна торгова система - дворівнева інформаційно-телекомунікаційна система, що складається з центральної бази даних та електронних майданчиків, які взаємодіють через інтерфейс програмування додатків, що надається у вигляді коду з відкритим доступом та визначає функціональність електронної торгової системи. Електронна торгова система

забезпечує можливість створення, розміщення, оприлюднення та обміну інформацією і документами в електронному вигляді, необхідними для проведення аукціону в електронній формі;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять третім згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

електронний майданчик - апаратно-програмний комплекс, що функціонує в мережі Інтернет, підключений до центральної бази даних та забезпечує замовнику аукціону, особам, які мають намір взяти участь в аукціоні, учасникам можливість користуватися сервісами електронної торгової системи з автоматичним обміном інформацією щодо процесу проведення аукціонів в електронній формі;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять четвертим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

енергетичний кооператив - юридична особа, заснована відповідно до Закону України "Про кооперацію" або Закону України "Про споживчу кооперацію" для здійснення господарської діяльності з виробництва, заготівлі або транспортування паливно-енергетичних ресурсів, а також для надання інших послуг з метою задоволення потреб його членів або територіальної громади, а також з метою отримання прибутку, відповідно до вимог законодавства;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять п'ятим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

річна квота підтримки суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, - обсяг потужності об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), що пропонується у відповідному році до розподілу на аукціоні, за результатами якого суб'єкти господарювання набувають право на підтримку;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять шостим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

оператор електронного майданчика - юридична особа, що має право використовувати електронний майданчик та діє відповідно до договору, укладеного з адміністратором електронної торгової системи;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять сьомим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

центральна база даних - сукупність технічних та програмних засобів у складі баз даних та модуля аукціону, що забезпечують можливість проведення аукціону в електронній формі та гарантують рівний доступ до інформації учасникам аукціону в електронній формі;

{Статтю 1 доповнено абзацом двадцять восьмим згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Терміни "виробник електричної енергії", "споживач", "гарантований покупець електричної енергії (гарантований покупець)", "оператор системи передачі" вживаються в цьому Законі у значеннях, наведених у Законі України "Про ринок електричної енергії". Термін "кінцевий бенефіціарний власник (контролер)" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення". Термін "контроль" вживається в цьому Законі у значенні, наведеному в Законі України "Про захист економічної конкуренції".

{Статтю 1 доповнено частиною другою згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Стаття 2. Законодавство України про альтернативні джерела енергії

Законодавство України про альтернативні джерела енергії базується на Конституції України і складається з цього Закону та інших нормативно-правових актів, які регулюють відносини у цій сфері.

Стаття 3. Основні засади державної політики у сфері альтернативних джерел енергії

Основними засадами державної політики у сфері альтернативних джерел енергії є:

нарощування обсягів виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, з метою економного витрачання традиційних паливно-енергетичних ресурсів та зменшення залежності України від їх імпорту шляхом реструктуризації виробництва і раціонального споживання енергії за рахунок збільшення частки енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання екологічної безпеки за рахунок зменшення негативного впливу на стан довкілля при створенні та експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання безпеки для здоров'я людини на об'єктах альтернативної енергетики на всіх етапах виробництва, а також при передачі, транспортуванні, постачанні, зберіганні та споживанні енергії, виробленої з альтернативних джерел;

науково-технічне забезпечення розвитку альтернативної енергетики, популяризація та впровадження науково-технічних досягнень у цій сфері, підготовка відповідних фахівців у вищих та середніх навчальних закладах;

додержання законодавства всіма суб'єктами відносин, пов'язаних з виробництвом, збереженням, транспортуванням, постачанням, передачею і споживанням енергії, виробленої з альтернативних джерел;

додержання умов раціонального споживання та економії енергії, виробленої з альтернативних джерел;

залучення вітчизняних та іноземних інвестицій і підтримка підприємництва у сфері альтернативних джерел енергії, в тому числі шляхом розробки і здійснення загальнодержавних і місцевих програм розвитку альтернативної енергетики.

Розділ II

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ

АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Стаття 4. Державне управління у сфері альтернативних джерел енергії

Верховна Рада України визначає основні напрями державної політики у сфері альтернативних джерел енергії та здійснює законодавче регулювання відносин у ній.

Кабінет Міністрів України та інші уповноважені органи виконавчої влади в межах повноважень, визначених законом, реалізують державну політику в галузі альтернативних джерел енергії та здійснюють управління нею.

Державне управління у сфері альтернативних джерел енергії передбачає:

розроблення загальнодержавних, галузевих та місцевих програм у сфері альтернативних джерел енергії, а також їх наукове, науково-технічне та фінансово-економічне супроводження, розробку і виконання завдань відповідних загальнодержавних цільових наукових та науково-технічних програм;

розроблення та прийняття органами виконавчої влади в межах їх компетенції нормативно-правових актів, державних норм, правил, методичних документів щодо використання альтернативних джерел енергії;

{Абзац третьої частини третьої статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

координацію та узгодження галузевих і місцевих програм у сфері альтернативних джерел енергії із загальнодержавними програмами;

здійснення контролю за додержанням вимог законодавства у сфері альтернативних джерел енергії та за виконанням загальнодержавних програм у цій сфері.

Стаття 5. Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії

Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснює Кабінет Міністрів України чи за його дорученням спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у відповідній сфері в порядку, визначеному законодавством.

Державне регулювання у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється шляхом:

{Абзац другої частини другої статті 5 виключено на підставі Закону № 1193-VII від 09.04.2014}

розроблення, затвердження та запровадження норм, правил виробництва, передачі, транспортування, постачання, зберігання і споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел;

{Абзац третьої частини другої статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

нагляду та контролю за безпечним виконанням робіт на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, безпечною експлуатацією енергогенеруючого обладнання та за режимами передачі і споживання енергії;

нагляду та контролю за додержанням вимог технічної експлуатації на об'єктах альтернативної енергетики незалежно від їх форми власності, технічної експлуатації енергетичного обладнання об'єктів, підключених до об'єднаної енергетичної системи України;

встановлення тарифів на електричну енергію, вироблену на об'єктах альтернативної енергетики, а також на теплову енергію, видобуту з альтернативних джерел;

всебічного заохочення і підтримки науково-дослідницьких, дослідно-конструкторських робіт, діяльності винахідників і раціоналізаторів, спрямованих на розвиток виробництва та використання альтернативних джерел енергії.

Монопольна діяльність у сфері альтернативних джерел енергії регулюється відповідно до законодавства.

Стаття 6. Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії

{Частина першу статті 6 виключено на підставі Закону № 1193-VII від 09.04.2014}

Організаційне забезпечення діяльності у сфері альтернативних джерел енергії включає:

{Абзац перший частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1193-VII від 09.04.2014}

визначення джерел і напрямів фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії;

підключення підприємствами електричних мереж (енергопостачальних компаній) об'єктів усіх форм власності, що виробляють енергію з альтернативних джерел, до об'єднаної енергетичної системи України;

{Абзац третій частини другої статті 6 із змінами, внесеними згідно із Законом № 1193-VII від 09.04.2014}

створення бази статистичних даних про ресурси альтернативних джерел енергії;

підтвердження відповідності енергогенеруючих об'єктів об'єктам альтернативної енергетики.

{Статтю 7 виключено на підставі Закону № 124-IX від 20.09.2019}

Стаття 8. Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії

Фінансування заходів у сфері альтернативних джерел енергії здійснюється як за рахунок коштів, передбачених в оптових тарифах на електроенергію та тарифах на теплову енергію, шляхом впровадження спеціальної цільової надбавки до тарифу, визначеної законом, так і за рахунок коштів підприємств, установ, організацій, коштів державного та місцевого бюджетів, добровільних внесків та інших коштів, не заборонених законодавством.

Порядок формування фонду цільового фінансування зазначених заходів і здійснення контролю за цільовим використанням цих коштів встановлює Кабінет Міністрів України.

Кабінет Міністрів України передбачає у державному бюджеті видатки на фінансову підтримку гарантованого покупця для оплати електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел, відповідно до бюджетних запитів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізацію державної політики в електроенергетичному комплексі, на підставі розрахунків, наданих Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, у розмірі не менше 20 відсотків прогнозованої виробітки товарної продукції електричної енергії з альтернативних джерел на відповідний рік.

{Статтю 8 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Стаття 9. Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел

Стимулювання виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, здійснюється відповідно до законодавства шляхом:

застосування економічних важелів і стимулів, передбачених законодавством про енергозбереження та охорону довкілля, з метою розширення використання альтернативних джерел енергії;

створення сприятливих економічних умов для спорудження об'єктів альтернативної енергетики.

Для підтвердження походження електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, суб'єкту господарської діяльності - виробнику електричної енергії з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на його запит суб'єкт, уповноважений Кабінетом Міністрів України, видає гарантію походження електричної енергії.

{Статтю 9 доповнено частиною другою згідно із Законом № 663-VII від 24.10.2013; із змінами, внесеними згідно із Законом № 514-VIII від 04.06.2015}

Порядок видачі, використання та припинення дії гарантії походження електричної енергії для суб'єктів господарської діяльності, що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - виробленої лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), встановлюється Кабінетом Міністрів України.

{Статтю 9 доповнено частиною третьою згідно із Законом № 663-VII від 24.10.2013}

Стаття 9¹. Стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії

"Зелений" тариф встановлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на електричну енергію, вироблену на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексів), генеруючих установках приватних домогосподарств, споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями). Встановлення "зеленого" тарифу, передбаченого цією статтею, здійснюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, з урахуванням особливостей, визначених статтею 9⁴ цього Закону.

{Частина перша статті 9¹ в редакції Закону № 2755-VIII від 11.07.2019; із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, передбачене цією статтею, поширюється на:

суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових

комплексах), незалежно від встановленої потужності таких об'єктів, черг будівництва (пускових комплексів), що введені в експлуатацію до 1 січня 2020 року;

суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексів), що введені в експлуатацію з 1 січня 2020 року, та відповідно до статті 9³ цього Закону не зобов'язані брати участь в аукціонах;

суб'єктів господарювання, які мають намір виробляти електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексів) та відповідно до частини четвертої статті 71 Закону України "Про ринок електричної енергії" уклали договори купівлі-продажу електричної енергії за "зеленим" тарифом до 31 грудня 2019 року і ввели такі об'єкти в експлуатацію протягом двох років з дати укладення зазначених договорів - для об'єктів, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та протягом трьох років з дати укладення зазначених договорів - для об'єктів, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії;

споживачів електричної енергії, у тому числі енергетичні кооперативи, приватні домогосподарства, генеруючі установки яких виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії та для яких встановлено "зелений" тариф".

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

"Зелений" тариф встановлюється для кожного суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, за кожним видом альтернативної енергії та для кожного об'єкта електроенергетики або для кожної черги будівництва електростанції (пускового комплексу), з урахуванням положень цієї статті, статті 9² та статті 9⁴ цього Закону.

{Частина третя статті 9¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств, споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлюється єдиним за кожним видом альтернативного джерела енергії та для комбінованих вітро-сонячних генеруючих систем.

{Частина четверта статті 9¹ в редакції Законів № 2712-VIII від 25.04.2019, № 2755-VIII від 11.07.2019}

"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену споживачами, у тому числі енергетичними кооперативами, з енергії сонячного випромінювання, енергії вітру, біомаси, біогазу, з використанням гідроенергії, геотермальної енергії генеруючими установками, комбінованими вітро-сонячними генеруючими системами, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, встановлюється єдиним для всіх споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, за кожним видом альтернативного джерела енергії.

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019; в редакції Закону № 2755-VIII від 11.07.2019}

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії вітру, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з енергії вітру.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біомаси, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з біомаси. Для цілей цього Закону біомасою вважається невикопна біологічно відновлювана речовина органічного походження, здатна до біологічного розкладу, у вигляді продуктів, відходів та залишків лісового та сільського господарства (рослинництва і тваринництва), рибного господарства і технологічно пов'язаних з ними галузей промисловості, а також складова промислових або побутових відходів, здатна до біологічного розкладу.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з біогазу, утвореного з біомаси в результаті біологічного розкладу, біогазу, отриманого шляхом примусової газифікації біомаси, біогазу, отриманого з відведених місць чи об'єктів, на яких здійснюються операції із зберігання та/або захоронення відходів, утвореного з біомаси як складової промислових або побутових відходів, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з біогазу. Для цілей цього Закону біогазом вважається газ з біомаси.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання.

"Зелений" тариф на електричну енергію, вироблену з енергії сонячного випромінювання генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання генеруючими установками приватних домогосподарств.

споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої споживачами, у тому числі енергетичними кооперативами, з геотермальної енергії генеруючими установками, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт.

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які експлуатують мікро-, міні- або малі гідроелектростанції, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої відповідно мікро-, міні- або малими гідроелектростанціями.

"Зелений" тариф для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з геотермальної енергії, встановлюється на рівні роздрібного тарифу для споживачів другого класу напруги на січень 2009 року, помноженого на коефіцієнт "зеленого" тарифу для електричної енергії, виробленої з геотермальної енергії.

Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на рівні:

Категорії об'єктів електроенергетики, для яких застосовується "зелений" тариф	Коефіцієнт "зеленого" тарифу для об'єктів або його черг/пускових комплексів,							
	по 31.03.2013 включно	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 30.06.2015	з 01.07.2015 по 31.12.2015	з 01.01.2016 по 31.12.2016	з 01.01.2017 по 31.12.2019	з 01.01.2020 по 31.12.2020	з 01.01.2021 по 31.12.2021
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, встановлена потужність яких не перевищує 600 кВт	1,20	-	-	-	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, встановлена потужність яких становить більше за 600 кВт, але не перевищує 2000 кВт	1,40	-	-	-	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру об'єктами електроенергетики, встановлена потужність яких перевищує 2000 кВт	2,10	-	-	-	-	-	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю до 600 кВт	-	1,20	1,08	-	1,08	-	0,96	0,94
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю від 600 кВт, але не більше 2000 кВт	-	1,40	1,26	-	1,26	-	1,12	1,10
для електроенергії, виробленої з енергії вітру вітроелектростанціями, які складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю від 2000 кВт та більше	-	2,10	1,89	-	1,89	-	-	-

для електроенергії, виробленої з біомаси	2,30	2,30	2,07	2,30				
для електроенергії, виробленої з біогазу	-	2,30	2,07	2,30				
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання наземними об'єктами електроенергетики, встановлена потужність яких становить 10 МВт або менше	8,64	6,30	5,67	3,15	2,97	2,79	2,09	2,02
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання наземними об'єктами електроенергетики, встановлена потужність яких перевищує 10 МВт	4,80	3,50	3,15		2,97	2,79	2,09	2,02
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будівель та інших капітальних споруд, встановлена потужність яких перевищує 100 кВт	8,28	6,48	5,83	-				
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будівель та інших капітальних споруд, встановлена потужність яких не перевищує 100 кВт	7,92	6,66	5,99	-				
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання об'єктами електроенергетики, які вмонтовані (встановлені) на дахах та/або фасадах будівель та інших капітальних споруд	-	-	-	3,35	3,20	3,04	2,28	2,20
для електроенергії, виробленої мікрогідроелектростанціями	2,16	3,60	3,24	3,24				
для електроенергії, виробленої мінігідроелектростанціями	2,16	2,88	2,59	2,59				
для електроенергії, виробленої малими гідроелектростанціями	2,16	2,16	1,94	1,94				

для електроенергії, виробленої з геотермальної енергії	-	-	-	2,79	
--	---	---	---	------	--

{Частина двадцять друга статті 9¹ в редакції Закону № 2712-VIII від 25.04.2019}

Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств з використанням альтернативних джерел енергії, встановлюється на рівні:

Категорії генеруючих установок приватних домогосподарств, для яких застосовується "зелений" тариф	Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств, заява-повідомлення про встановлення яких зареєстрована енергопостачальником								
	по 31.03.2013 включно	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 30.06.2015	з 01.07.2015 по 31.12.2015	з 01.01.2016 по 31.12.2016	з 01.01.2017 по 31.12.2018	з 01.01.2019 по 31.12.2019	з 01.01.2020 по 31.12.2024	з 01.01.2025 по 31.12.2029
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 30 кВт	-	6,66	5,99	3,72	3,53	3,36	3,36	3,02	2,69
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 50 кВт, за умови їх розташування на дахах та/або фасадах будівель та інших капітальних споруд	-	-	-	-	-	-	3,36	-	-
для електроенергії, виробленої з енергії вітру генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 30 кВт	-	-	-	2,16		2,16	2,16	-	-

для електроенергії, виробленої з енергії вітру генеруючими установками приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 50 кВт	-	-	-	-	-	2,16	1,94	1,73
для електроенергії, виробленої з енергії вітру та сонця на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах приватних домогосподарств, встановлена потужність яких не перевищує 50 кВт	-	-	-	-	-	3,04	2,28	1,98

{Частина двадцять третя статті 9¹ в редакції Законів № 2712-VIII від 25.04.2019, № 2755-VIII від 11.07.2019}

Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, встановлюється на рівні:

Категорії генеруючих установок споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, для яких застосовується "зелений" тариф	Коефіцієнт "зеленого" тарифу для електроенергії, виробленої генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт							
	по 31.03.2013 включно	з 01.04.2013 по 31.12.2014	з 01.01.2015 по 30.06.2015	з 01.07.2015 по 31.12.2015	з 01.01.2016 по 31.12.2018	з 01.01.2019 по 31.12.2019	з 01.01.2020 по 31.12.2024	з 01.01.2025 по 31.12.2029
для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, за умови їх розташування на дахах та/або фасадах будівель та інших капітальних споруд	-	-	-	-	-	3,04	2,28	1,98

для електроенергії, виробленої з енергії вітру генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	2,16	1,94	1,73
для електроенергії, виробленої з біомаси генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	2,30	2,30	2,30
для електроенергії, виробленої з біогазу генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	2,30	2,30	2,30
для електроенергії, виробленої з енергії вітру та сонця на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	3,04	2,28	1,98

для електроенергії, виробленої з гідроенергії генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	3,24	2,92	2,59
для електроенергії, виробленої з геотермальної енергії генеруючими установками споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт	-	-	-	-	-	2,79	2,51	2,23

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Підтвердженням факту та дати введення в експлуатацію об'єкта електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу), генеруючої установки споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлена потужність якої не перевищує 150 кВт, що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), є виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстрована відповідно до законодавства декларація про готовність об'єкта до експлуатації.

{Частина двадцять п'ята статті 9¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Для об'єктів електроенергетики, яким встановлено "зелений" тариф, після проведення реконструкції, технічного переоснащення, капітального ремонту із збільшенням встановленої потужності "зелений" тариф розраховується із застосуванням коефіцієнта "зеленого" тарифу, визначеного статтею 9¹ Закону України "Про альтернативні джерела енергії" на дату введення такого об'єкта електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу) в експлуатацію після реконструкції, технічного переоснащення, капітального ремонту, але не більшим від того, що застосовувався при встановленні "зеленого" тарифу відповідному об'єкту електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу).

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Для енергетичних кооперативів, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікрогідроелектростанції) генеруючими установками, встановлена потужність яких не перевищує 150 кВт, "зелений" тариф встановлюється та діє за умови, що на день встановлення "зеленого" тарифу та протягом його дії членами такого енергетичного кооперативу є не менше 10 фізичних осіб, пайові внески яких становлять не менше 75 відсотків пайового фонду, або комунальне підприємство, пайовий внесок якого становить не менше 25 відсотків пайового фонду.

{Статтю 9¹ доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

У разі якщо на об'єкті електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), відповідно до цієї статті мають застосовуватися різні коефіцієнти "зеленого" тарифу, на такому об'єкті має бути встановлений окремий комерційний облік за кожною чергою (пусковим комплексом) та/або установкою, для яких застосовується окремий коефіцієнт "зеленого" тарифу.

Для суб'єктів господарювання, приватних домогосподарств і споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, які виробляють електричну енергію з використанням альтернативних джерел енергії, "зелений" тариф встановлюється до 1 січня 2030 року.

Фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу для суб'єктів господарювання, приватних домогосподарств і споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, встановлюється шляхом перерахування в євро "зеленого" тарифу, розрахованого за правилами цього Закону, станом на 1 січня 2009 року за офіційним валютним курсом Національного банку України на зазначену дату.

{Частина двадцять дев'ята статті 9¹ в редакції Закону № 2755-VIII від 11.07.2019}

"Зелений" тариф для об'єктів електроенергетики, введених в експлуатацію до 31 грудня 2024 року, та приватних домогосподарств і споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, договір про купівлю-продаж електричної енергії з якими укладено до 31 грудня 2024 року, не може бути меншим за фіксований мінімальний розмір "зеленого" тарифу, який на дату останнього у кожному кварталі засідання Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, перераховується у національну валюту за середнім офіційним валютним курсом Національного банку України за останніх 30 календарних днів, що передують даті такого засідання.

{Частина тридцята статті 9¹ в редакції Закону № 2755-VIII від 11.07.2019}

До "зеленого" тарифу на електричну енергію, вироблену з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на об'єктах електроенергетики, у тому числі на чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), введених в експлуатацію з 1 липня 2015 року по 31 грудня 2024 року, Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановлюється надбавка за дотримання на відповідних об'єктах визначеного статтею 9² цього Закону рівня використання обладнання українського виробництва. Надбавка до "зеленого" тарифу за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва встановлюється та підлягає застосуванню на весь строк дії "зеленого" тарифу. Надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва не встановлюється до "зеленого" тарифу на електричну енергію, вироблену об'єктами електроенергетики (генеруючими установками) споживачів, у тому числі енергетичних кооперативів, приватних домогосподарств.

{Частина тридцять перша статті 9¹ із змінами, внесеними згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Держава гарантує, що для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії на введених в експлуатацію об'єктах електроенергетики, буде застосовуватися порядок стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, встановлений відповідно до положень цієї статті на дату введення в експлуатацію об'єктів електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії. У разі внесення змін до законодавства, що регулює порядок стимулювання виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, суб'єкти господарювання можуть обрати новий порядок стимулювання.

Держава гарантує закріплення на законодавчому рівні на весь строк застосування "зеленого" тарифу вимог щодо закупівлі у кожному розрахунковому періоді електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) і не проданої за договорами безпосередньо споживачам або енергопостачальним компаніям, за встановленим "зеленим" тарифом з урахуванням надбавки до нього, встановленої відповідно до статті 9² цього Закону, в обсягах та порядку, визначених статтею 15 Закону України "Про електроенергетику", а з дати початку дії нового ринку електричної енергії - в обсягах та порядку, визначених статтею 65 Закону України "Про ринок електричної енергії", а також щодо розрахунків за таку електричну енергію у повному обсязі, у встановлені строки та грошовими коштами.

{Розділ II доповнено статтею 9¹ згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

Стаття 9². Надбавка до "зеленого" тарифу, аукціонної ціни за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва

{Назва статті 9² в редакції Закону № 2712-VIII від 25.04.2019}

Для введених в експлуатацію з 1 липня 2015 року по 31 грудня 2024 року об'єктів електроенергетики, у тому числі черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), до "зеленого" тарифу, аукціонної ціни встановлюється надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва.

{Частина перша статті 9² із змінами, внесеними згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва є фіксованою у визначених цим Законом відсотках доплатою до "зеленого" тарифу, аукціонної ціни, пропорційною до рівня використання суб'єктом господарювання на відповідному об'єкті електроенергетики обладнання українського виробництва.

Розмір надбавки до "зеленого" тарифу, %	Рівень використання обладнання українського виробництва, %
---	--

5	30 та більше, але менше 50
10	50 та більше, але менше 70
20	70 та більше

{Частина друга статті 9² із змінами, внесеними згідно із Законами № 2712-VIII від 25.04.2019, № 810-IX від 21.07.2020}

При цьому максимальний розмір надбавки за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва для об'єктів електроенергетики, у тому числі черг будівництва електричних станцій (пускових комплексів), які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), до аукціонної ціни при досягненні шести років експлуатації відповідного об'єкта електроенергетики повинен становити не більше 10 відсотків. Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, встановлює відповідну надбавку у визначений цією статтею строк.

{Статтю 9² доповнено новою частиною згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва для відповідного об'єкта електроенергетики, що здійснює відпуск електричної енергії за "зеленим" тарифом, встановлюється у грошовому виразі Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на кожну дату перерахунку фіксованого мінімального розміру "зеленого" тарифу.

{Частина статті 9² із змінами, внесеними згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Надбавка за дотримання рівня використання обладнання українського виробництва, встановлена відповідно до частини п'ятої цієї статті для відповідного об'єкта електроенергетики, що здійснює відпуск електричної енергії за аукціонною ціною, нараховується у грошовому виразі гарантованим покупцем щомісяця під час розрахунку розміру вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

{Статтю 9² доповнено новою частиною згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Порядок визначення рівня використання обладнання українського виробництва на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), та встановлення відповідної надбавки до "зеленого" тарифу, аукціонної ціни затверджується Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг.

{Частина статті 9² із змінами, внесеними згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Відповідність рівня використання обладнання українського виробництва вимогам, встановленим цим Законом, визначається Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, на підставі поданого суб'єктом господарювання розрахунку та підтвердних документів.

Рівень використання обладнання українського виробництва на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), визначається як сума відповідних питомих відсоткових показників елементів обладнання. У разі наявності декількох однакових елементів обладнання на відповідному об'єкті електроенергетики (черзі/пусковому комплексі) питомий відсотковий показник такого елемента обладнання приймається до розрахунку рівня використання обладнання українського виробництва лише за умови українського походження кожного з таких однакових елементів. Питомі відсоткові показники елементів обладнання становлять:

а) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з енергії вітру:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Лопаті	30
Башта	30
Гондола	20
Головна рама	20
Разом по об'єкту	100;

б) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з енергії

сонячного випромінювання:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Фотоелектричні модулі	40
Металоконструкції під фотоелектричні модулі	15
Комплектна трансформаторна підстанція КТПБ-інверторна	15
Системи акумуляції енергії	15
Трекерні системи	15
Разом по об'єкту	100;

в) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з біомаси:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Котел	25
Турбогенератор	25
Мережеві насоси/водопідігрівачі	10
Система подачі палива (конвесри безперервної дії для подачі палива)	10
Обладнання для фільтрування або очищення газів	15
Система водопідготовки	5
Градири/конденсатори пари	5
Станції очистки господарсько-побутових стічних вод, дощових та виробничих вод, шнекові дегідратори осаду та аналогічне устаткування	5
Разом по об'єкту	100;

г) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з біогазу:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Металоконструкції/залізобетонні/сталеві конструкції, з яких побудований генератор газу (газгольдер/реактор анаеробного зброджування/газифікатор і т.п.)	35
Міксери підготовки та подачі біомаси і двигуни до них	10
Газові компресори/газодувки	5
Обладнання для фільтрування або очищення газів	15
Когенераційні установки (модулі)/ електрогенераторні установки з поршнеvim двигуном з іскровим запалюванням	35
Разом по об'єкту	100;

г) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з біогазу, видобутого з відведених місць чи об'єктів, на яких здійснюються операції із зберігання та захоронення відходів:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Труби для видобутку та збору газу	15

Газові компресори/газодувки	15
Система збору конденсату	5
Обладнання для фільтрування або очищення газів	10
Когенераційні установки (модулі)/ електрогенераторні установки з поршневим двигуном з іскровим запалюванням	45
Системи утилізації газу/факельні установки	10
Разом по об'єкту	100;

д) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з біогазу, отриманого шляхом примусової газифікації біомаси:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Система підготовки та подачі палива (конвєсери безперервної дії для подачі палива тощо)	15
Газифікатори та інфраструктура функціонування	35
Обладнання для фільтрування або очищення газів	10
Когенераційні установки (модулі)/ електрогенераторні установки з поршневим двигуном з іскровим запалюванням	40
Разом по об'єкту	100;

е) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з використанням гідроенергії на мікро-, міні- та малих гідроелектростанціях:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Турбіна гідравлічна	30
Генератор електричний	30
Головний щит управління генератора (розподільні щити, пульти та панелі)	15
Системи збудження генератора (машини та апарати електричні, що мають індивідуальні функції)	10
Регулятор до турбіни гідравлічної	10
Системи автоматичного регулювання (цифрові апарати керування)	5
Разом по об'єкту	100;

є) на об'єктах електроенергетики, у тому числі введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), які виробляють електричну енергію з використанням геотермальної енергії:

Елементи обладнання	Питомий відсотковий показник, %
Гирлове обладнання свердловин	30
Турбогенератор	40
Головний щит управління генератором	5
Насоси подачі теплового носія в зону утворення пари	10
Теплообмінник охолодження теплового носія	10

Система автомагнітного регулювання	5
Разом по об'єкту	100.

Виробництво наявних на об'єкті електроенергетики елементів обладнання на території України підтверджується сертифікатом (сертифікатами) походження, виданим (виданими) у встановленому порядку Торгово-промисловою палатою України (її регіональними представництвами) на такі елементи.

Держава гарантує закріплення на законодавчому рівні на весь строк застосування "зеленого" тарифу та строк дії підтримки виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку, вимог щодо закупівлі у кожному розрахунковому періоді електричної енергії, виробленої на об'єктах електроенергетики, у тому числі на введених в експлуатацію чергах будівництва електричних станцій (пускових комплексах), що використовують альтернативні джерела енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), за встановленим "зеленим" тарифом або за аукціонною ціною з урахуванням надбавки, встановленої відповідно до цієї статті, в обсягах та порядку, визначених статтями 68, 71 і 74 Закону України "Про ринок електричної енергії", а також щодо розрахунків за таку електричну енергію грошовими коштами у повному обсязі та у встановлені строки.

{Частина статті 9² в редакції Закону № 2712-VIII від 25.04.2019}

{Розділ II доповнено статтею 9² згідно із Законом № 2019-VIII від 13.04.2017}

Стаття 9³. Стимулювання виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії, які за результатами аукціону набули право на підтримку

Підтримка виробників електричної енергії з альтернативних джерел енергії, які набули право на підтримку за результатами аукціону, здійснюється шляхом гарантування викупу всього обсягу електричної енергії, відпущеної такими виробниками, за аукціонною ціною з урахуванням надбавки до неї, встановленої відповідно до статті 9² цього Закону, на підставі укладеного договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку.

Для набуття права на підтримку за результатами аукціону суб'єкти господарювання, які мають намір виробляти електричну енергію з енергії вітру або сонячного випромінювання, зобов'язані брати участь в аукціоні, якщо такі суб'єкти господарювання мають намір виробляти електричну енергію на об'єктах електроенергетики або чергах (пускових комплексах) об'єктів електроенергетики, встановлена потужність яких становить:

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з енергії вітру, - більше 5 МВт;

{Абзац другої частини другої статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

для об'єктів, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, - більше 1 МВт.

Інші суб'єкти господарювання, які мають намір виробляти електричну енергію з альтернативних джерел енергії, незалежно від встановленої потужності об'єкта та джерела альтернативної енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), можуть брати участь в аукціонах на добровільних засадах.

Суб'єкти господарювання, які мають намір виробляти та/або виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції), не можуть брати участі в аукціонах з розподілу квоти підтримки щодо тих об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), стосовно яких раніше встановлено "зелений" тариф та/або набуто право на підтримку за результатами аукціону.

Кабінет Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, щороку, не пізніше 1 грудня, встановлює річну квоту підтримки та графік проведення аукціонів на наступний рік, а також індикативні прогностичні показники річних квот підтримки на чотири роки, що йдуть за роком, на який встановлюється річна квота підтримки. Пропозиції щодо розміру річних квот підтримки готуються центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері ефективного використання паливно-енергетичних ресурсів, енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива, та оператором системи передачі з урахуванням міжнародних зобов'язань України щодо розвитку відновлюваної енергетики, Енергетичної стратегії України, звіту з оцінки відповідності (достатності) генеруючих потужностей та плану розвитку системи передачі, стану реалізації проєктів будівництва об'єктів відновлюваної енергетики.

{Частина п'ята статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

У рамках річної або додаткової річної квоти підтримки Кабінетом Міністрів України за поданням центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі, можуть бути:

визначені окремі області (регіони) для будівництва об'єктів відновлюваної енергетики;

визначені максимальні величини потужності об'єкта електроенергетики або черги його

будівництва (пускового комплексу), щодо якого суб'єкт господарювання може набути право на підтримку на відповідному аукціоні;

запропоновані земельні ділянки для будівництва об'єктів відновлюваної енергетики з визначеними технічними параметрами та технічними умовами на приєднання до електричної мережі;

запропоновані дахи та/або фасади будівель та інших капітальних споруд, що надаються в оренду для будівництва об'єктів відновлюваної енергетики, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання з визначеними технічними параметрами та технічними умовами на приєднання до електричної мережі.

{Частина шоста статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Особливості оголошення і проведення аукціонів, зазначених у частині шостій цієї статті, визначаються порядком проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки.

{Частина статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Річна квота підтримки розподіляється на частки за окремими альтернативними джерелами енергії:

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, розмір такої частки не може становити менше 10 відсотків;

{Абзац другий частини восьмої статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

для об'єктів електроенергетики або черг (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії вітру, розмір такої частки не може становити менше 10 відсотків;

{Абзац третій частини восьмої статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), розмір такої частки не може становити менше 10 відсотків.

{Абзац четвертий частини восьмої статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Аукціони з розподілу квоти підтримки проводяться за окремими альтернативними джерелами енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями).

{Частина дев'ята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Кабінет Міністрів України може прийняти рішення про проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки без розподілу за окремими альтернативними джерелами енергії (технологічно нейтральні аукціони) та/або аукціонів для інших альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями).

{Частина десята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Відповідальним за організацію та проведення аукціонів (замовником аукціонів) є гарантований покупець.

Аукціони проводяться в електронній торговій системі відповідно до порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки, що затверджується Кабінетом Міністрів України. У порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки визначаються:

порядок підготовки та проведення аукціону з розподілу квоти підтримки;

порядок внесення та повернення безвідкличної банківської гарантії;

вимоги до банків, що надають безвідкличні банківські гарантії;

порядок функціонування електронної торгової системи;

порядок визначення переможця за результатами проведення аукціону;

порядок укладення та публікації договору купівлі-продажу електричної енергії в електронній торговій системі;

розмір та порядок сплати винагороди операторам електронних майданчиків;

інші питання проведення аукціонів.

Аукціон проводиться відповідно до договору, що укладається між замовником аукціону та операторами електронних майданчиків. Типова форма договору, що укладається між замовником аукціону та операторами електронних майданчиків, затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику в електроенергетичному комплексі.

Для участі в аукціоні суб'єкти господарювання взаємодіють через електронні майданчики, підключені до центральної бази даних електронної торгової системи. Порядок відбору операторів електронних майданчиків для проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки,

авторизації електронних майданчиків, надання доступу авторизованим електронним майданчикам до електронної торгової системи, розмір та порядок сплати плати за такий доступ затверджуються Кабінетом Міністрів України.

Аукціони запроваджуються з 1 липня 2019 року та проводяться по 31 грудня 2029 року. Аукціони з розподілу річних квот підтримки проводяться згідно з графіком проведення аукціонів на відповідний рік.

{Частина п'ятнадцята статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Для участі в аукціоні суб'єкти господарювання разом із заявою довільної форми обов'язково подають:

безвідкличну банківську гарантію, надану на користь гарантованого покупця;

копію документів, що посвідчують право власності чи користування земельною ділянкою, або копію договору суперфіцію для будівництва об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, у тому числі відповідної черги будівництва (пускового комплексу), або копію документів, що посвідчують право власності чи користування об'єктом нерухомості або його частиною, у разі встановлення (монтажу) об'єкта електроенергетики, що виробляє електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, на даху та/або фасаді такого об'єкта нерухомості;

{Абзац третій частини шістнадцятої статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

копію договору про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж;

інформацію про кінцевого бенефіціарного власника. Якщо особа не має кінцевого бенефіціарного власника, зазначається інформація про відсутність кінцевого бенефіціарного власника та причина його відсутності;

витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань;

копії документів, що містять інформацію про органи управління суб'єкта господарювання та їх персональний склад;

інформацію про осіб, пов'язаних із суб'єктом господарювання відносинами контролю.

Безвідклична банківська гарантія для участі в аукціоні подається суб'єктом господарювання окремо для кожного об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку. Розмір безвідкличної банківської гарантії для участі в аукціоні визначається як добуток величини потужності об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого суб'єкт господарювання має намір набути право на підтримку, та розміру безвідкличної банківської гарантії за кожний кіловат потужності, що розподіляється на аукціоні, який становить 5 євро за 1 кіловат. Величина потужності об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, право на підтримку щодо якого має намір набути суб'єкт господарювання, не може перевищувати величину потужності такого об'єкта, що приєднується відповідно до договору про приєднання об'єкта електроенергетики для виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії до електричних мереж.

Учасники аукціону подають закриті пропозиції, що містять:

величину потужності об'єкта електроенергетики або черги (пускового комплексу) об'єкта електроенергетики, щодо якого учасник аукціону має намір набути право на підтримку;

цінову пропозицію, що відображає (визначає) запропоновану учасником аукціону ціну продажу 1 кіловат-години електричної енергії, виробленої на відповідному об'єкті електроенергетики або черзі будівництва (пусковому комплексі), щодо якого учасник аукціону має намір набути право на підтримку. Ціна зазначається у євроцентах за 1 кіловат-годину (євроцентів/кВт•год) з двома знаками після коми. Цінова пропозиція учасника аукціону, який бере участь в аукціоні з розподілу квоти підтримки для об'єктів електроенергетики або черг будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з енергії вітру та/або з енергії сонячного випромінювання, не може бути вищою за 9 євроцентів за 1 кіловат-годину - для аукціонів, що проводяться по 31 грудня 2024 року, та не може бути вищою за 8 євроцентів за 1 кіловат-годину - для аукціонів, що проводяться з 1 січня 2025 року.

{Абзац третій частини вісімнадцятої статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Цінова пропозиція учасника аукціону, який бере участь в аукціоні з розподілу частини квоти підтримки для об'єктів електроенергетики або черг їх будівництва (пускових комплексів), що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії (крім енергії вітру, енергії сонячного випромінювання, доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - вироблену лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), не може бути вищою за 12 євроцентів за 1 кіловат-годину.

{Частина дев'ятнадцята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

У разі якщо учасник аукціону має намір брати участь в аукціоні для набуття права на підтримку щодо двох чи більше об'єктів електроенергетики або черг будівництва (пускових комплексів) об'єктів електроенергетики, такий учасник подає закриті пропозиції окремо щодо

кожного об'єкта.

Інформація, що відображається під час проведення аукціону, визначається порядком проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки. Після завершення аукціону здійснюється одночасне розкриття інформації, наданої учасниками аукціону відповідно до порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки. Критерієм вибору переможців аукціону з розподілу квоти підтримки є ціна, зазначена у закритій пропозиції. Учасники, які запропонували найменші цінові пропозиції у межах частини річної квоти підтримки, що розподіляється на аукціоні, визнаються переможцями аукціону на заявлену ними величину потужності.

{Частина двадцять перша статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Обов'язковою умовою проведення аукціону з розподілу річної квоти підтримки є забезпечення конкуренції. Величина потужності, щодо якої за результатами аукціону учасники набувають право на підтримку, не може перевищувати 80 відсотків сукупної величини потужності, запропонованої всіма учасниками відповідного аукціону.

{Частина двадцять друга статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

У разі якщо на аукціоні не розподілена частина квоти (повністю або частково) за певним видом альтернативних джерел енергії, за рішенням Кабінету Міністрів України нерозподілений обсяг може бути спрямований до частини квоти підтримки за іншими видами альтернативних джерел енергії для розподілу на наступному аукціоні.

Аукціонна ціна визначається для кожного учасника - переможця аукціону на рівні цінової пропозиції такого учасника аукціону. У договорі купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, фіксується аукціонна ціна в євро та її гривневий еквівалент, визначений за офіційним валютним курсом Національного банку України на дату укладення договору.

За результатами проведених у відповідному році аукціонів з розподілу річної квоти підтримки суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), має право отримати не більше 25 відсотків обсягу річної квоти підтримки на відповідний рік.

{Частина двадцять п'ята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Протокол розкриття пропозицій формується автоматично та оприлюднюється в електронній формі електронною торговою системою в день завершення аукціону. Після перевірки гарантованим покупцем поданих учасниками документів і відомостей, але не пізніше 10 робочих днів з дня завершення аукціону, формується автоматично та оприлюднюється в електронній формі протокол про результати аукціону.

{Частина двадцять шоста статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Переможець аукціону та гарантований покупець не пізніше 15 робочих днів з дати оприлюднення протоколу про результати аукціону зобов'язані підписати протокол та укласти договір купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, після чого гарантований покупець публікує такий договір в електронній торговій системі.

У разі відмови переможця аукціону від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору з гарантованим покупцем електронна торгова система автоматично формує та оприлюднює новий протокол про результати аукціону. Факт відмови переможця аукціону від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору з гарантованим покупцем підтверджується актом, що складається та оприлюднюється в електронній торговій системі гарантованим покупцем.

Переможець аукціону, який відмовився від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору з гарантованим покупцем, позбавляється права брати участь у подальших аукціонах строком на один рік з дня оприлюднення в електронній торговій системі гарантованим покупцем відповідного акта.

{Частина двадцять дев'ята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

Підставою для відмови гарантованого покупця від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору з переможцем аукціону може бути виключно:

неподання суб'єктом господарювання документів або відомостей, передбачених цим Законом та порядком проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки;

надання суб'єктом господарювання недостовірної інформації у документах або відомостях або якщо їх зміст не відповідає вимогам цього Закону та порядку проведення аукціонів з розподілу квоти підтримки;

нерозкриття або неповне розкриття суб'єктом господарювання інформації про кінцевих бенефіціарних власників;

якщо на суб'єкта господарювання або членів його органів управління, а також інших осіб, пов'язаних із суб'єктом господарювання відносинами контролю, поширюються спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції) згідно із Законом України "Про санкції" та нормативно-правовими актами, прийнятими відповідно до зазначеного Закону;

якщо за результатами аукціонів, проведених у відповідному році, суб'єкт господарювання самостійно або разом з іншими суб'єктами господарювання, з якими має спільного кінцевого бенефіціарного власника (контролера), набуває право більш як на 25 відсотків обсягу річної

квоти підтримки на відповідний рік.

{Частина тридцята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

У разі відмови гарантованого покупця від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору з переможцем гарантований покупець складає відповідний акт, в якому зазначає підстави такої відмови, та оприлюднює його в електронній торговій системі, після чого електронна торгова система автоматично формує та оприлюднює новий протокол про результати аукціону.

У разі відмови переможця аукціону або гарантованого покупця від підписання протоколу про результати аукціону, укладення договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, безвідклична банківська гарантія, надана переможцем для участі в аукціоні, виконується на користь гарантованого покупця.

Безвідклична банківська гарантія, надана для участі в аукціоні, повертається суб'єктам господарювання, які за результатами аукціону не набули права на підтримку, протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договорів, укладених між гарантованим покупцем та переможцями аукціону, але не пізніше 30 робочих днів після завершення аукціону.

Безвідклична банківська гарантія, надана для участі в аукціоні, повертається переможцю аукціону протягом п'яти робочих днів з дати публікації в електронній торговій системі договору, укладеного між гарантованим покупцем та переможцем аукціону.

До укладення договору з гарантованим покупцем переможець аукціону надає безвідкличну банківську гарантію, видану на користь гарантованого покупця як забезпечення виконання зобов'язань за договором. Розмір безвідкличної банківської гарантії, виданої як забезпечення виконання зобов'язань за договором, становить 15 євро за кожний кіловат потужності.

{Частина тридцять п'ята статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Договір купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, укладається відповідно до частини п'ятої статті 71 Закону України "Про ринок електричної енергії" на строк надання підтримки, визначений цією статтею.

Відповідно до договору гарантований покупець гарантує викуп всього обсягу електричної енергії, відпущеної таким суб'єктом господарювання, за ціною, визначеною за результатами аукціону, з урахуванням надбавки до неї, встановленої відповідно до статті 9² цього Закону.

Гарантований покупець не має права відмовити переможцю аукціону в укладенні договору, за умови дотримання переможцем вимог цього Закону.

Договір повинен передбачати зобов'язання переможця аукціону щодо будівництва та введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію протягом двох років з дня укладення договору - для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання, та протягом трьох років з дня укладення договору - для об'єктів електроенергетики, що виробляють електричну енергію з інших видів альтернативних джерел енергії.

Суб'єкт господарювання надає гарантованому покупцю акт про надання послуги з приєднання об'єкта до електричної мережі оператора системи передачі або системи розподілу та виданий уповноваженим органом сертифікат, що засвідчує відповідність закінченого будівництвом об'єкта електроенергетики, у тому числі черги будівництва електричної станції (пускового комплексу), що виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями), проектній документації та підтверджує його готовність до експлуатації, або зареєстровану відповідно до законодавства декларацію про готовність об'єкта до експлуатації. Безвідклична банківська гарантія, надана суб'єктом господарювання як забезпечення виконання зобов'язань за договором, повертається гарантованим покупцем у строк до 10 робочих днів, за умови надання зазначених у першому реченні цієї частини документів. Зобов'язання гарантованого покупця, пов'язані з підтримкою суб'єкта господарювання, який виробляє електричну енергію з альтернативних джерел енергії, виникають з дня, наступного за днем надання суб'єктом господарювання зазначених у першому реченні цієї частини документів.

{Частина сорокова статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

У разі якщо суб'єкт господарювання не надав акт про надання послуги з приєднання об'єкта до електричної мережі оператора системи передачі або системи розподілу та сертифікат, що підтверджує готовність об'єкта до експлуатації, або декларацію про готовність об'єкта до експлуатації у встановлений цією статтею строк, договір купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, є недійсним, зобов'язання за безвідкличною банківською гарантією виконуються на користь гарантованого покупця за його вимогою.

{Частина сорок перша статті 9³ із змінами, внесеними згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

За ініціативою суб'єкта господарювання строк будівництва та введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію може бути продовжений на один рік після внесення змін до договору купівлі-продажу електричної енергії між гарантованим покупцем та суб'єктом господарювання, який за результатами аукціону набув право на підтримку, та надання суб'єктом

господарювання додаткової безвідкличної банківської гарантії у розмірі, що становить 30 євро за кожний кіловат потужності.

У разі настання обставин непереборної сили зобов'язання суб'єкта господарювання щодо встановленого цією статтею строку будівництва та введення об'єкта електроенергетики в експлуатацію подовжуються на строк дії обставин непереборної сили, за умови підтвердження в установленому законодавством порядку факту їх настання та строку дії.

Оплата вартості електричної енергії, відпущеної суб'єктами господарювання, які набули право на підтримку за результатами аукціону, здійснюється щомісяця, не пізніше 20 числа місяця, що настає за розрахунковим періодом. При визначенні вартості електричної енергії, що підлягає сплаті, аукціонна ціна перераховується гарантованим покупцем у національну валюту за середнім офіційним валютним курсом Національного банку України за розрахунковий період.

Строк надання підтримки становить 20 років з дня, наступного за днем надання суб'єктом господарювання зазначених у першому реченні частини сорокової цієї статті документів. У разі якщо об'єкт електроенергетики вводиться в експлуатацію чергами будівництва електричної станції (пусковими комплексами), на такому об'єкті має бути встановлений окремий комерційний облік за кожною чергою (пусковим комплексом), для яких строк надання підтримки застосовується окремо.

{Частина сорок п'ята статті 9³ в редакції Закону № 810-IX від 21.07.2020}

{Розділ II доповнено статтею 9³ згідно із Законом № 2712-VIII від 25.04.2019}

Стаття 9⁴. Особливості встановлення "зеленого" тарифу для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, у період з 1 серпня 2020 року

Дія цієї статті поширюється на суб'єктів господарювання, які відповідно до статті 9¹ цього Закону виробляють або мають намір виробляти електричну енергію з альтернативних джерел енергії (крім доменного та коксівного газів, а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малі гідроелектростанції) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах).

Для суб'єктів господарювання, визначених частиною першою цієї статті, у період з 1 серпня 2020 року "зелений" тариф встановлюється Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, за правилами, визначеними статтею 9¹ цього Закону, з урахуванням понижуючих коефіцієнтів, визначених цією статтею, або на рівні граничного (максимального) "зеленого" тарифу.

"Зелений" тариф встановлюється:

а) для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання та/або вітру на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), шляхом множення встановлених Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 9¹ цього Закону для таких суб'єктів господарювання "зеленого" тарифу на понижуючі коефіцієнти:

на рівні 0,925 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії вітру на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що введені в експлуатацію з 1 липня 2015 року до 31 грудня 2019 року та складаються з вітроустановок одиничною встановленою потужністю від 2000 кВт та більше;

на рівні 0,975 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії вітру на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що введені в експлуатацію з 1 січня 2020 року;

на рівні 0,85 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю 1 МВт та більше, що введені в експлуатацію з 1 липня 2015 року до 31 грудня 2019 року;

на рівні 0,925 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю до 1 МВт, що введені в експлуатацію з 1 липня 2015 року до 31 грудня 2019 року;

на рівні 0,975 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю 1 МВт та більше, що введені в експлуатацію з 1 січня 2020 року до 31 жовтня 2020 року;

на рівні 0,7 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю від 1 МВт до 75 МВт, що введені в експлуатацію з 1 листопада 2020 року до 31 березня 2021 року;

на рівні 0,975 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю до 1 МВт, що введені в експлуатацію з 1 січня 2020 року;

на рівні 0,4 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю від 1 МВт до 75 МВт, що введені в експлуатацію з 1 квітня 2021 року;

на рівні 0,4 - для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з енергії сонячного випромінювання на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах) встановленою потужністю 75 МВт та більше, що введені в експлуатацію з 1 листопада 2020 року;

б) для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що введені в експлуатацію до 30 червня 2015 року і "зелений" тариф яких нижче або дорівнює граничному (максимальному) "зеленому" тарифу, шляхом множення встановленого Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 9¹ цього Закону "зеленого" тарифу на коефіцієнт, що дорівнює 1;

в) для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що введені в експлуатацію до 30 червня 2015 року і "зелений" тариф яких вище граничного (максимального) "зеленого" тарифу, на рівні граничного (максимального) "зеленого" тарифу.

Для цілей цієї статті граничний (максимальний) "зелений" тариф дорівнює "зеленому" тарифу, встановленому для електроенергії, виробленої з енергії сонячного випромінювання наземними об'єктами електроенергетики встановленою потужністю більш як 10 МВт, що введені в експлуатацію до 31 березня 2013 року включно, помноженому на понижуючий коефіцієнт 0,95.

Для інших суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії (а з використанням гідроенергії - лише мікро-, міні- та малими гідроелектростанціями) на об'єктах електроенергетики або чергах їх будівництва (пускових комплексах), що не зазначені у частині третій цієї статті, "зелений" тариф встановлюється шляхом множення встановленого Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до статті 9¹ цього Закону "зеленого" тарифу на коефіцієнт, що дорівнює 1.

Підприємство "зеленої" електрометалургії - це юридична особа, що здійснює господарську діяльність з виробництва сталі із дотриманням норм щодо прямих викидів діоксиду вуглецю в результаті виробництва сталі на рівні не більше 250 кілограмів на тону сталевих продукції та виключно електродуговим методом виробництва.

Для підприємств "зеленої" електрометалургії на період дії "зеленого" тарифу для суб'єктів господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії, встановлюється тариф на послуги з передачі електричної енергії, купівля якої здійснюється для цілей виробництва сталі, що не враховує витрати оператора системи передачі на виконання спеціальних обов'язків із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Зазначений тариф встановлюється одночасно з переглядом тарифу оператора системи передачі.

Держава гарантує, що для суб'єктів господарювання, яким "зелений" тариф встановлений або буде встановлений відповідно до частини третьої цієї статті, протягом усього строку дії "зеленого" тарифу буде застосовуватися законодавство України, чинне на день набрання чинності Законом України "Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення умов підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії", крім законодавства, що зменшує розмір податків чи зборів або скасовує їх, послаблює регулювання господарської діяльності, спрощує процедури державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності, пом'якшує відповідальність або в інший спосіб покращує становище суб'єктів господарювання, що має застосовуватися з дня набрання чинності таким законодавством.

Держава гарантує, що на період з 1 липня 2020 року до 31 грудня 2029 року для суб'єктів господарювання, яким "зелений" тариф встановлений або буде встановлений відповідно до частини третьої цієї статті, "зелений" тариф не буде змінений або відмінений, а понижуючі коефіцієнти не будуть змінені або застосовані у будь-який інший спосіб, що може призвести до втрат та/або збитків, та/або недержання правомірно очікуваних доходів такими суб'єктами господарювання.

Гарантії щодо стабільності норм законодавства не поширюються на зміни до законодавства, що стосуються питань оборони, національної безпеки, забезпечення громадського порядку та охорони навколишнього природного середовища.

{Розділ II доповнено статтею 9⁴ згідно із Законом № 810-IX від 21.07.2020}

Розділ III ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Стаття 10. Особливості використання альтернативних джерел енергії

Використання альтернативних джерел енергії має особливості, зокрема зумовлені природними умовами, а саме:

залежністю від атмосферних та інших умов довкілля;

наявністю водних ресурсів малих річок, необхідних для роботи гідроенергетичного обладнання;

наявністю біомаси, кількість якої залежить від обсягів щорічних урожаїв;

наявністю геотермальних джерел та свердловин, придатних для виробництва та використання геотермальної енергії;

наявністю теплових викидів, обсяги яких залежать від функціонування підприємств промисловості;

періодичністю природних циклів, внаслідок чого виникає незбалансованість виробництва енергії;

необхідністю узгодження та збалансування періодичності передачі обсягів енергії, виробленої з альтернативних джерел, зокрема передачі електричної енергії в об'єднану енергетичну систему України.

Отриману за допомогою теплових насосів аеротермальну, гідротермальну або геотермальну теплову енергію слід вважати видобутою з відновлюваних джерел енергії за умови, що кінцевий вихід енергії значно перевищує первинне споживання енергії, потрібної для приведення в дію теплових насосів. Обчислення частки енергії, виробленої тепловими насосами, з метою формування звіту для Енергетичного Співтовариства про досягнутий прогрес у сприянні та використанні енергії з відновлюваних джерел, здійснюється відповідно до методики, розробленої центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері енергозбереження, відновлюваних джерел енергії та альтернативних видів палива.

{Статтю 10 доповнено частиною другою згідно із Законом № 1711-VIII від 01.11.2016}

Стаття 11. Порядок експлуатації альтернативних джерел енергії

Експлуатація альтернативних джерел енергії на об'єктах альтернативної енергетики провадиться за умов:

безпечного проведення робіт, здійснення державного нагляду за режимами споживання енергії;

енергетичної безпеки, що гарантує технічне та економічне задоволення періодичних, поточних і перспективних потреб споживачів енергії;

виконання технологічних вимог щодо виробництва, акумулювання, передачі, постачання та споживання енергії;

додержання єдиних державних норм, правил усіма суб'єктами відносин, пов'язаних з будівництвом (створенням), експлуатацією, виведенням з експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, систем диспетчерського (оперативно-технологічного) управління;

{Абзац п'ятий частини першої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

додержання правил експлуатації об'єктів альтернативної енергетики, що регламентуються нормативно-правовими актами, обов'язковими для виконання всіма суб'єктами підприємницької діяльності.

Порядок експлуатації альтернативних джерел енергії встановлюється Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Протипаварійний захист та екологічна безпека при використанні альтернативних джерел енергії

Протипаварійний захист та забезпечення екологічної безпеки при використанні альтернативних джерел енергії здійснюються шляхом:

запобігання аварійним ситуаціям і ліквідації їх наслідків на об'єктах альтернативної енергетики за рахунок додержання вимог та правил;

{Абзац другий статті 12 із змінами, внесеними згідно із Законом № 124-IX від 20.09.2019}

створення умов для розвитку, підвищення технічного рівня, безпечної експлуатації та охорони об'єктів альтернативної енергетики згідно із законодавством;

підтримки необхідного балансу потужності та якості енергії, виробленої з альтернативних джерел, для забезпечення надійного і безаварійного функціонування з об'єднаною енергетичною системою України;

здійснення нагляду за впровадженням нових систем протипаварійної автоматики та захисту об'єктів альтернативної енергетики, а також засобів зв'язку і диспетчерського (оперативно-технологічного) управління з енергетичними мережами України;

здійснення нагляду за експлуатацією систем протипаварійної автоматики та захисту об'єктів альтернативної енергетики від несанкціонованого втручання.

Стаття 13. Державний нагляд у сфері альтернативних джерел енергії

Державний нагляд у сфері альтернативних джерел енергії здійснює спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади у відповідній сфері та інші органи у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Стаття 14. Відповідальність за порушення законодавства про використання альтернативних джерел енергії

Порушення законодавства про використання альтернативних джерел енергії тягне за собою відповідальність згідно із законами.

Розділ IV
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО У СФЕРІ
АЛЬТЕРНАТИВНИХ ДЖЕРЕЛ ЕНЕРГІЇ

Стаття 15. Участь України у міжнародному співробітництві у сфері альтернативних джерел енергії

Україна бере участь у міжнародному співробітництві у сфері виробництва та споживання енергії, виробленої з альтернативних джерел, відповідно до законодавства України та міжнародних договорів України.

Якщо міжнародним договором України, згоду на обов'язковість якого надано Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що містяться у цьому Законі, застосовуються правила міжнародного договору.

Розділ V
ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Цей Закон набирає чинності з дня його опублікування.
2. Кабінету Міністрів України протягом шести місяців з дня набрання чинності цим Законом:
 - розробити фінансовий механізм стимулювання розвитку альтернативної енергетики і подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо законодавчого забезпечення такого механізму;
 - підготувати та подати на розгляд Верховної Ради України пропозиції щодо приведення законів України у відповідність із цим Законом;
 - привести свої нормативно-правові акти у відповідність із цим Законом;
 - відповідно до своєї компетенції забезпечити прийняття нормативно-правових актів, передбачених цим Законом;
 - забезпечити перегляд міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів, що суперечать цьому Закону.

Президент України

Л.КУЧМА

м. Київ
20 лютого 2003 року
№ 555-IV

Публікації документа

- **Голос України** від 28.03.2003 – № 60
- **Офіційний вісник України** від 04.04.2003 – 2003 р., № 12, стор. 73, стаття 522, код акта 24734/2003
- **Урядовий кур'єр** від 09.04.2003 – № 66
- **Відомості Верховної Ради України** від 13.06.2003 – 2003 р., № 24, стаття 155

